

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3Tos/110/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3124010827
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Hargaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3124010827.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Hargaša a sudcov JUDr. Tomáša Brinčíka a JUDr. Juraja Valáška v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX. XXXXXXXX XXXX C. A., trvale bytom A., D. XXXX/X, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, na neverejnom zasadnutí dňa 4. októbra 2024 prejednal sťažnosť odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 11. júna 2024, sp. zn. 1Pp/10/2024 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného zamietá, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Uznesením samosudcu Okresného súdu Trenčín zo dňa 11. júna 2024, sp. zn. 1Pp/10/2024 bolo rozhodnuté nasledovne:

„Podľa § 415 odsek 1 Trestného poriadku s použitím § 66 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona návrh odsúdeného A. B., narodeného XX. XXXXXXXX XXXX na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietá.“

Citované uznesenie okresného súdu nenadobudlo právoplatnosť, pretože odsúdený po jeho vyhlásení podal proti nemu ihneď sťažnosť do zápisnice o verejnom zasadnutí. Odsúdený do dňa konania neverejného zasadnutia krajského súdu sťažnosť písomne neodôvodnil.

Prokurátor sa po vyhlásení napadnutého uznesenia vzdal práva podať proti nemu sťažnosť.

Krajský súd v Trenčíne, ako nadriadený súd, na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 písm. a), b) Tr. poriadku preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom. Na základe vykonania svojej prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Krajský súd v rámci preskúmania konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, nezistil v postupe okresného súdu chyby procesného charakteru, ktoré by samé osebe opodstatňovali zrušenie napadnutého uznesenia. Okresný súd postupoval procesne správne, keď o návrhu odsúdeného v súlade s ustanovením § 415 ods. 1 Tr. poriadku rozhodoval na verejnom zasadnutí. Odsúdený tak mal možnosť vyjadriť sa k predmetu konania, ako aj k jeho hodnoteniu zo strany ústavu na výkon trestu odňatia slobody.

V rámci preskúmania správnosti samotného výroku napadnutého uznesenia krajský súd skúmal, či je napadnuté uznesenie v súlade so zákonom.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

V súvislosti s posudzovaním splnenia podmienok na podmiennečné prepustenie každého odsúdeného, krajský súd považuje za potrebné zdôrazniť, že o dĺžke trestu, a teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného, rozhoduje súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane zákonodarca dobrodením, zakotveným v ustanoveniach o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, ustanovil možnosť podmiennečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody za splnenia zákonom stanovených podmienok. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatel'ov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i výkonom tohto trestu po dobu kratšiu, než ju stanovil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení dosiahnuť výchovný účel trestu, teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúcnosti už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode. Zákonodarca pritom neurčil povinnosť súdu podmiennečne prepustiť každého odsúdeného, ale ponecháva na úvahu súdu posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby odsúdený vykonal celý uložený trest odňatia slobody. V tejto súvislosti považuje krajský súd tiež za potrebné zdôrazniť, že z hľadiska naplnenia výchovného účelu trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zákona u osoby, ktorá je vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát, vystupuje do popredia výchovná zložka trestu, na rozdiel od osoby, ktorá je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, u ktorej vystupuje do popredia represívna zložka trestu, keďže u takejto osoby došlo k opakovanému páchaniu trestnej činnosti napriek predchádzajúcemu výkonu trestu odňatia slobody.

Na základe preskúmania správnosti výroku samotného uznesenia okresného súdu, napadnutého sťažnosťou odsúdeného, krajský súd dospel k záveru, že okresný súd rozhodol správne a zákonne, keď návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol. Krajský súd považuje za správne závery okresného súdu v odôvodnení napadnutého uznesenia, podľa ktorých u odsúdeného nie sú splnené všetky zákonné podmienky pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu podľa ustanovenia § 66 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona. Uvedené ustanovenie podmieňuje podmiennečné prepustenie splnením troch podmienok, a to vykonaním trestu v predpísanej dĺžke, preukázaním polepšenia plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu a preukázaním dôvodnej možnosti očakávania, že v budúcnosti povedie riadny život, pričom sa prihliada aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

V odôvodnení svojho rozhodnutia, na obsah ktorého týmto krajský súd poukazuje v celom rozsahu v zmysle jednoty rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa, okresný súd správne uviedol, že odsúdený splnil formálnu zákonnú podmienku, ktorou je vykonanie zákonom vyžadovanej časti trestu, avšak nebola kumulatívne u neho splnená podmienka preukázania polepšenia a podmienka v podobe odôvodnenej pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného v prípade jeho podmiennečného prepustenia.

Podľa názoru krajského súdu záver okresného súdu o nesplnení zákonnej podmienky preukázania polepšenia odsúdeného počas výkonu trestu má úplnú oporu vo výsledkoch vykonaného dokazovania. V tejto súvislosti krajský súd považuje za potrebné poukázať na to, že v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zákona sa posudzuje celá doba výkonu trestu odsúdeného. Z hľadiska preukázania polepšenia v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zákona preto podľa názoru krajského súdu sa vyžaduje, aby odsúdený počas celej doby výkonu trestu dodržiaval ústavný poriadok a normy správania sa. Tu treba zdôrazniť, že súdna prax z hľadiska splnenia podmienky preukázania polepšenia akceptuje možnosť existencie určitých nedostatkov v krátkej dobe po nástupe z dôvodu adaptačných problémov, avšak takéto nedostatky z hľadiska preukázania polepšenia nemožno po celý čas akceptovať. Podľa zistení okresného súdu odsúdený počas výkonu trestu nepreukázal polepšenie, v priebehu výkonu trestu boli zaznamenané viaceré nedostatky, odsúdený bol niekoľkokrát prejednaný ústavom na výkon trestu odňatia slobody, najmä za porušenie povinnosti zachovávať zásady slušného správania a vystupovania voči osobám, s ktorými prichádza do styku, porušil povinnosť byť ustrojený a dbať o svoj zovňajšok a zároveň si neplnil povinnosti vyplývajúce z ústavného poriadku. Z hodnotenia ústavu vyplýva, že odsúdený bol počas doterajšieho výkonu trestu dvakrát disciplinárne odmenený a trikrát disciplinárne potrestaný. Zákonná podmienka preukázania polepšenia preto nebola z vyššie uvedených dôvodov splnená.

Podľa názoru krajského súdu záver okresného súdu o nesplnení zákonnej podmienky, ktorou je dôvodné očakávanie vedenie riadneho života odsúdeného na slobode má úplnú oporu vo výsledkoch vykonaného dokazovania. V prípade odsúdeného je riziko recidívy veľké, odsúdený bol už v minulosti súdne trestaný, na jeho nápravu nemali vplyv ani predchádzajúce odsúdenia na nepodmienečný trest odňatia slobody. Z hodnotenia ústavu vyplýva, že odsúdený si svoju vinu priznáva avšak má k trestnej činnosti nekritický postoj. Resocializačná prognóza je ústavom hodnotená podľa nástroja hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti ako nepriaznivá. Riziko trestnej činnosti je vysoké. Na základe vyššie uvedených skutočností nebola u odsúdeného splnená zákoná podmienka očakávania vedenia riadneho života odsúdeného na slobode.

Podľa názoru krajského súdu nebolo preukázané splnenie materiálnej podmienky polepšenia sa odsúdeného ani dôvodnosť očakávať, že odsúdený povedie na slobode riadny život. Vyššie uvedené svedčí o tom, že aktuálny výkon trestu odňatia slobody nemá na odsúdeného výchovný vplyv a ani predchádzajúce odsúdenia nemali vplyv na jeho nápravu. V prejednávanom prípade sú pochybnosti o pozitívnej prognóze vedenia riadneho života odsúdeným založené na konkrétnych skutočnostiach, na ktoré správne poukázal okresný súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. Zároveň sa krajský súd stotožňuje s hodnotením ústavu, kde je prípadná prognóza po prepustení z výkonu trestu u odsúdeného hodnotená ako nepriaznivá.

S poukazom na tieto konkrétne skutočnosti sa krajský súd stotožnil so správnosťou záveru okresného súdu o nesplnení zákonných podmienok odsúdeným pre jeho podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1 Tr. zák.

Keďže s poukazom na uvedené krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného proti napadnutému uzneseniu okresného súdu nie je dôvodná, podľa § 193 ods.1 písm. c) Tr. por. rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasmi členov senátu v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.